1943 — SỐ 1364 — JEUDI 11 SEPTEMBRE 1923

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N°1364

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Một năm	6$00	6$80	6$30	6$30
Các làng và	»	5.00	3.80	5.00
Các công-sở	»	5.00	3.80	5.00
Sáu tháng	3.00	2.50	3.20	3.20
Ba tháng	1.30	1.75	1.60	1.60
Một tháng	0.80	0.60	0.55	0.55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F.-H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

1re page
- Une seule insertion. . . . 0$20 le c/m
- Par contrat annuel
- Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne.
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Việc hộ-đê ở các tỉnh Bắc-kỳ ta vừa rồi

Thau ôi! cái vạ nước ở Bắc-kỳ ta biết đến bao giờ cho khỏi! cái lo hộ đê phòng nước của quan dân Bắc-kỳ ta biết đến bao giờ cho hết! Năm nào cũng vậy, tỉnh nào cũng vậy, mỗi khi bà chúa thủy nổi cái cơn giận ba đào lên, trong năm bảy giờ đồng hồ mà mực nước lên đến chín mười thước, nhà cửa không biết trôi dạt đi lúc nào, lúa ruộng không biết ngập bùm hết lúc nào, trâu bò gà lợn không biết sẽ vào trong bụng cá hết lúc nào, gạo bắp vừng đậu không biết sẽ trút xuống bể hết lúc nào, mà cho đến cả tính mệnh hàng mấy triệu con người cũng cầm bằng đánh một tiếng bạc với trời, chưa biết chừng mở bát ra là đi đời hết cả. Thôi đến bảy giờ thì công việc gì cũng xếp bỏ hết, trai bỏ cày, gái bỏ dệt, thợ nề chàng đục, buôn đóng cửa hàng, cho đến nào quan, nào nha, nào lính, nào lệ, trên từ quan sứ, quan thương, quan lục-lộ, quan phủ, quan huyện, dưới tới các hàng tổng lý, các hàng phu-dài tài-buộ cả lên, nhộn nhịp cả lên về những tre, những gỗ, những đất, những đá, có khi phải dỡ nhà phá cửa, khuân cả bàn thờ chủ-ý mà lấy vào trong đám bạch lang thao thiên nữa, thì cái tỉnh tệ ấy cũng không sao có được nữa, ta cũng không cần phải bộc-bạch ra đây nữa cho rườm tai độc-giả làm chi. Nhưng cái vạ nước ở Bắc-kỳ ta hộ đê đã một lần này mà khỏi đâu; cái lo hộ đê phòng nước của quan dân Bắc-kỳ ta hộ đê đã một lần này mà hết đâu; nhà cửa ruộng nương, trâu bò gà lợn, thóc lúa ngô đậu, tài sản tính mệnh của dân mình còn không phải chỉ một lần này mà đã ra ngoài quyền dữ đoạt ở trong tay bà chúa thủy được, quan ta dân ta còn khốn khổ, còn vất vả không phải chỉ một lần này, thì cái tỉnh tệ ấy còn có nhiều; đục nước béo cò, thêm một việc sẽ có thêm một hại, phàm công việc gì ở một cái xã-hội hủ-bại, trên lừa dưới, dưới dối trên như xã hội ta bây giờ thì mỗi việc đều có một cái tỉnh tệ riêng như thế cả; việc hộ đê là một việc quan dân đều cho là khẩn cấp, tồn vong sinh tử chi quyết ở trong một lát một giây; việc đê là việc hộ đê thì muốn dỡ nhà ai cũng được, muốn phá vườn ai cũng được, tài sản của ai cũng hãy tạm mượn vào việc được cả; người có cái chức trách hộ đê hình như là có cái quyền lực vô hạn, gông ai, cùm ai, chôn chân ai, trói cổ ai mà chẳng được; vì thế mà để này ra có cái hạng người thừa gió bẻ măng, lợi dụng cái thời-cơ này, lạm dụng cái quyền lực mình mà thi cái thủ-đoạn vơ năm vét mười, rán sành ra mỡ; dân mình thì nhất vị ngu mà hèn, thấy hộ đê ở chỗ nào thì tính-mệnh tài-sản của người chỗ ấy hầu như trông để đấu đẳng hết, đã không tìm ra cái phương pháp gì để đối phó với cái thủ-đoạn hung tàn của những kẻ lợi dụng thời-cơ, lạm dụng quyền lực, thì ba mươi sáu chước chỉ có đào là chước thượng, chỉ lo làm sao bưng bịt cho khỏi quan trên biết khúc đê vỡ phận làng mình thẩm lậu hay sạt nứng thì cái quyền lực hộ đê không tới tức là tính mệnh tài-sản một làng mình không đến nỗi bị người vật-diệt, bị người quơ-quét mà còn giữ được cái bát mẻ, hũ-hỉ với vợ con, chứ còn nghĩ đâu đến cái hoạ hại sau lưng nó sẽ làm cho đến nát nhà tan cửa, bật cả hao người vì khúc đê ấy vỡ; cho nên nhiều khi có khúc đê thẩm lậu hay sạt nứng mà dân sở tại cứ du-di mãn nhã không chịu báo quan ngay, có khi việc đã lỡ quá mất rồi mà không sao cứu kịp nữa, hại không?

Nghĩ cái ngu của dân mình thật vẫn đáng chết, nhưng bởi đâu mà có cái ngu quá đến thế thì thật lại đáng thương; nước lớn ai mà không lo, đê vỡ ai mà không sợ, mà sao đến nỗi phải coi cái việc hộ đê phòng nước là lo, là sợ hơn, tắt trong cái việc hộ đê phòng nước nhiều khi xảy ra có cái tỉnh tệ cũng đề hại cho người ta không kém gì nước to đê vỡ vậy.

Đê còn phải lo vỡ, quan ta dân ta còn phải khốn khổ vất vả về đê nhiều, thì cái tỉnh-tệ ấy tức là một cái có làm cho đê vỡ dân xiêu, xin những nhà có chức trách hộ đê nên thương tới con dân mình, nghĩ tới bổn phận mình mà kíp trừ cho tiệt đi mới được.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris. ngày 9 Septembre 1923

Quan Toàn quyền Baudoin

Quan Toàn-quyền Baudoin cùng phu-nhân đã tới Marseille.

Bơi qua bể Manche

Một người Hoa-kỳ tên là Toth bơi qua bể Manche.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux. ngày 10 Septembre 1923

Một cuộc bay

Báo *Journal* nói: Cứ xét cái máy đo trong tàu bay của ông Sadi-Lecointe, thì trong cuộc bay mới rồi ông lên cao được 10.741 mètres, như vậy lại còn cao hơn cuộc bay trước mà ông chiếm khôi trong việc bay cao. Song việc ấy còn phải xét lần thứ hai nữa mới được công-nhận.

Thuyền đắm

Tại Fiume, một cái đò chở bảy người đến đảo Veglica bị đắm. Sáu người chết.

Nước Đức sắp đến ngày phục tùng

Hội-đồng Kinh-tế nước Đức hội-nghị ngày hôm thứ bảy mới rồi để bàn về việc cải-*tương* tiền tệ và tài-chính có thỉnh cầu với chính-phủ khoản sau này:

« Các số chi-tiêu về việc đề kháng trong hạt sông Rhur xin lập tức cực lực thanh-giảm đi. Cái số tiền chi-tiêu trong hạt sông Rhur, xin giao cho một hội đồng có các viên chức của chính-phủ và các đại biểu của các co-quan Kinh-tế và Chính-trị được toàn-quyền chi dụng và phân-phát. »

Chuyện kỳ khôi

Mấy hạng người

V

Một cậu bé sinh-trưởng ở Hà-nội được về nhà quê đi việc làng lần thứ nhất, lúc ra về bỏi cha:

Thưa cha, làm sao cụ Tá ấn bận quá mà thế mà mỗi khi cụ ra đình giá trẻ lớn bé, ai cũng đứng lên cả, còn ông cửa Thanh, ông bát Giáo, ông bán Mãi, ông chủ Hảo, ấn bận rất là sang trọng, áo gấm, khăn xếp giầy bồ-tin, kính gọng vàng . . coi trông thực ngất người lên, thế mà sao ai trông thấy các ông cũng mỉm cười không ra dáng kính trọng thế cha?

Cha bảo: Con chớ nên xét cái hào nháng bề ngoài. Cụ Tá nhà thanh-bạch nhưng cụ rất đứng đắn, trong làng ngoài xóm ai cũng mến phục, chứ các ông kia tuy có đáng bộ quan lớn thật, nhưng chẳng qua là những đồ hát mán hát mã cần đồng-bóng, xưa nay chỉ lừa dân người ta mới được nhà cao cửa rộng, lên ngựa xuống xe như thế, chứ có đức-vọng gì mà người ta trọng, người ta vì. Ở nhà quê không như ở Hà-nội ta là một nơi tử chánh quốc cư, người ta chỉ hơn nhau cái quần bộ áo, ông có khi hèn thông, thông có khi hèn ông đấy.

Nhà quê.

CHUỘT ĂN HẠI CỦA NƯỜI

Loài chuột hễ đẻ được ba tháng thì đã đủ khi nuôi mà để được chuột con, mỗi năm một con chuột cái đẻ từ sáu lần đẻ.. mười hai lần mỗi lần đẻ từ sáu con đến mười hai con. Nếu trong nhà có một con chuột, chỉ độ mười-lăm tháng, thì đã nảy-nở đến hàng nghìn rồi. Chiếu cái số ấy mà tính ra, thì ở trận mặt đi-sẩu, số chuột cũng kì-càng kém gì số người.

Giá xử như ở các nơi, số chuột cũng ngang với số người, thì một nước có 25 triệu người, cũng có đến 25 triệu chuột; giả sử một con chuột ăn hại một ngày hết một xu, thì cộng lại một ngày phí mất 25 triệu xu, một năm tốn đến 9155 triệu xu để cung-phụng một loài không ích mà lại có hại.

TÀU BAY NHỎ

Sau cuộc đại-chiến Âu-châu, các nhà chế-tạo ra công thí nghiệm việc chế-tạo tàu bay nhỏ. Mới đây người Anh tên là Frédérick-Handley-Page chế ra một hạng tàu bay nhỏ, vì với cái tốc-phí chở xe hỏa lại rẻ hơn. Trên tàu bay ngồi được hai người, một giờ bay được 110 dặm, những đồ vật-liệu chở trên tàu đối đi năm giờ. Có 1.250 Mỹ-kim, thì chế được một chiếc. Dùng cái máy bay ấy, tự thành Hoa-thịnh-đốn đến Nữu ước, mà những đồ vật-liệu dùng cũng chưa hết, thế cũng thật là tiện lợi vậy.

Nước Pháp nước Ý cũng phát-minh một thứ máy bay nhỏ mà nhẹ, tàu bay của nước Pháp bề ngang 13 thước, nước Ý 12 thước rưỡi, hai thứ tàu bay ấy là nhỏ nhất trong các thứ tàu bay của các nước, nặng có 500 pounds mở bết máy thì một giờ đi được 59 dặm, vật-liệu chở trong tàu đối được hai giờ; nhưng mà cầm máy tàu bay ấy không phải việc dễ, phải là người thực-thà lắm mới nổi.

Mới đây nước Mỹ lại mới chế một bộ máy bay rất nhỏ đặt tên là Buterfly, lần phi hết 2.500 đồng bạc, bay thật mau thì một giờ được 70 dặm; lại có một bộ máy bay nhỏ hơn nữa, tên là Ace, bay một giờ được 30 dặm mà khi đậu cũng thật là dễ dàng.

Bây giờ các hạng máy bay bay mau mà chở được nhiều, thì đã tiến-bộ lắm, nhưng mà tàu càng to bay càng mau, thì khi đậu lại càng chậm và khó, thường phải có khu đất rộng đến vài trăm mẫu thì mới xuống được. Còn các hạng máy bay kể ở trên đó, thì chỉ cần dùng một khu đất rộng 75 thước vuông thì tàu đậu được; rồi sau có lẽ những nhà giàu cũng dùng được, như là xe ô-tô, vì các nghề ba ngã tư rộng thì tàu bay cũng xuống được.

NƯỚC Ý VỚI HY-LẠP

Trong điện-báo Paris, ngày 9 Septembre có nói nước Ý ưng thuận các khoản của hội đồng các quan đại-sứ quyết nghị. Kui nào nước Hy-lạp thực-hành các điều khoản của hội-đồng quyết nghị, thì nước Ý sẽ rút quân ở đảo Corfou về.

Trong điện-báo lý lại cũng nói nước Hy-lạp đã ưng-thuận, thế là cái tranh-đoạn của hai nước Ý và Hy-lạp giải quyết xong vậy.

* * *

Trong Vô-tuyến-điện Bordeaux ngày hôm nay có nói: Đại-tá Shibouya, binh vụ tùy viên tại hộ đại-sứ Nhật ở Paris sẽ chủ-trương hội-đồng kiểm duyệt công việc nước Hy-lạp trả xét việc hành-chính các phái-viên nước Ý vừa rồi.

Phòng thương-mại Athènes đã bỏ việc phòng lý quyết nghị để chế Nhật-nga.

HAI NGƯỜI KHÁCH ĐI LÊN BỊ CHẾT NGẠT TRONG TÀU

Ngày 8 Juin, chiếc tàu C. I. P. chở dầu hỏa ở Marseille nhỏ neo chạy sang Nouvelle Orléans, có hai người Khách tên là Sing-phinh-Hup và Chen-Feun mưu với một người Annam tên là Nguyễn-văn-Die muốn sang Mỹ châu, khi tàu sắp chạy, Nguyễn-văn-Die cho hai người Khách lên xuống tàu mà không ai biết. Khi tàu chạy rồi tên Die vẫn đem đồ ăn trong tàu cho hai người Khách ăn.

Ngày 1er Juillet, tàu chạy đến bán-phần nước Mỹ, chiếu theo lệ thường phải dừng hơi ngạt để lấy nữ trong tàu. Khi lấy mới xét ra có thêm số một người Pháp tên là Jean Benoît; người lấy khai rằng muốn đi lên sang Nouvelle Orléans để thăm một người đi. Sau vì cứ thực hơi ngạt để trừ độc, lại thấy thêm một người Khách ở trong tầu cửa mở bé. Hỏi tên Nguyễn-Die, thì nó thú thật và lại nói rằng trong tàu còn một người Khách nữa. Người Khách sau thì tìm thấy ở trên một bức vân mà cũng đã chết ngạt rồi. Thầy thuốc trong tàu nói rằng hai người Khách bị hơi ngạt lấy chỉ trong một lúc mà chết ngạt.

Tên Nguyễn-văn-Die muốn gỡ tội cho mình thì khai rằng nó đã bảo trước hai người Khách nếu cứ nằm nấp mà không ra, thì nguy hiểm lắm. Khi tàu C. I. P. đến Rochelle, thì đã tống giam tên Nguyễn-văn-Die rồi.

CÁI THIÊN-TAI DỮ DỘI Ở NHẬT-BẢN

Về cái thiên-tai dữ dội ở Nhật-bản này trong báo *Avenir du Tonkin* lại có đăng các tin sau này:

Trong cái nạn động đất mới rồi, đất chuyển động mấy lần liền nhau, lần mạnh nhiều, lần mạnh ít.

Người ta nói rằng trong khi ở Nhật động đất, thì ở viện thiên-văn Bruxelles và ở viện thiên-văn Vienne là những nơi cách thành Tokio từ năm đến mười nghìn dặm Anh, mà cũng nghiệm thấy những tiếng rung động rất là dữ dội; ở ngày các viện ấy lập nên cũng bao giờ nghiệm thấy tiếng rung động dữ dội như thế. Việc ấy để chứng rằng cái nạn động-đất mới rồi dữ dội lắm lắm vậy.

Ngày 1er Septembre, lúc buổi trưa đất chuyển-động lần thứ nhất. Chuyển động trong hơn sáu phút đồng hồ mà cái chiều chuyển động thì xiên thẳng đường thước thợ vào cái chỗ tâi đất. Đường giây thép, đường điện-thoại, đường hỏa xa trong một vùng một trăm dặm vòng quanh thành Tokio đều bị đứt cả. Đất vừa mới chuyển động một cái, thì đồng hồ đều đứng không chạy nữa. Cửa hàng Mitsubishi bốc lửa. Cùng trong một lúc ấy tại bốn mươi tám nơi khác lửa cũng bốc lên, từ đấy lửa cháy lên đùng đùng. Cửa hàng hiệu Mitsubishi ở trên bờ sông Ginza phía bắc cầu Nihonbashi là một cái cửa hàng to nhất ở Tokio mà người ta thường vì hiệu ấy với hiệu Louvre, song kể ra cũng không to bằng. Nhà hoàng gia bi-kịch, nhà hoàng-gia cao-đẳng học đường, cùng nhiều công sở khác cũng đều bị hủy hoại cả. Các nhà báo Asahi, Jij, Kokumin Japan Advatser cũng bị hủy hoại. Sở chính hỏa xa và các cầu đá cũng hư hỏng.

Các phố buôn bán về khu Nihonbashi, là nơi có những nhà hàng lớn, phố Ginza là một phố đi lại rất đông, cùng là khu các trường học gọi là nơi Kanda, tức là chỗ có trường học Pháp Etoile du Matin, và trường nữ học bà phước St Paul du Chartres, bị hỏa hại nhiều hơn cả.

Ngoài thành Tokio mà người ta tính ra có hai mươi vạn nóc nhà bị đổ, thì hồi 9 giờ ngày 1er Septembre người ta lại được tin rằng miền gần núi Fuji cũng bị hủy hoại đổ đội. Miền ấy là chỗ có các nơi tắm bể, và các nơi nghỉ mát. Đường hỏa xa đi từ Yokohama đến Numazu và đi qua các nhành núi từ Kodzu đến Gotemba, bị hủy hoại hầu hết. Đường sơn xuyên, cầu ngầm, cầu đá bị đổ cả. Hakone là nơi nghỉ mát rất quý, Miyanoshita là một nơi rất đẹp ở trong một cái thung lũng kia, Numadzu là nơi tắm bể và Gotemba là nơi thiện nam tín nữ đi lại nhiều, đều bị hầy hoại đổ đội. Hai cái làng nhỏ Atami và Gotemba mỗi làng chết mất 600 người.

Tại thành Yokohama có hai mươi vạn người nhà cửa không có mà ở gạo thóc không có mà ăn, thuốc chẳng có mà uống, thầy không đủ mà chữa bệnh. Bộ Hải-sự nước Pháp ở trên bờ một con sông Đào, và ở gần một cái cầu bể, cũng bị hư-hỏng.

Hiện nay đội tàu bay ở Nagoya chánh-phủ đã đem dùng vào việc vận tải lương thực, các mệnh-lệnh của quan Chiến tranh bộ thượng-thư và quan Hải-quân bộ thượng-thư về việc vận tải lương thực đến thành Tokyo và hạt ngoại chấn-thành, đều do trong ấy Hatano cưỡi tàu bay mang đi cả.

Ấy cũng nhờ một nhà phi-hành gia mà người ta mới rõ cái hiện tình đại-cương về thành Tokyo sau khi động đất. Cung điện nhà vua, không hại mấy. Còn thành Tokyo thì chỉ trừ ra có hai khu và mấy nơi về hai khu khác là được bình-yên, còn thì bị thảy hoại sạch không còn gì, các nhà bằng đá, và các nhà bằng igeoh bị hoại hầu hết. Nước bể bốc lên ngập hẳn mất một khu, như ở các nơi Asakusa, và Yokuzaka thì không còn trông thấy một nóc nhà nào. Đào Enoshima và quận Kamakura bị ngập kín mít.

Ngày 3 Septembre, thành Tokyo vẫn hãy còn cháy.

Các nhà băng của chánh-phủ bị đổ. Các cột đèn và các cột nêu ở vũng bể Toyko hư hỏng cả, tàu bể đi lại rất là nguy hiểm.

Lại có tin rằng tại thành Yokohama, nhà băng *Yokohama spécie bank*, nhà khách-sạn *Grand Hôtel*, và nhà khách-sạn *Hôtel Oriental* đều bị hủy-hoại, Trong khu người Âu-châu ở cũng lắm hại nhiều lắm, mấy nghìn người bị hại vì kho đạn ở Tokio nổ. Cái cầu đá Sanako đổ cũng làm cho nhà ngăn người chết, Hoàng-thân Saionji, trước kia đã ở Pháp mà bên ấy ở Go'emba, ấn thân trong một hội tre, được thoát không việc gì. Hoàng-thân Matsukata, nữ hoàng-thân Kaya và hoàng-thân Takehiko bị trọng thương.

Số người bị hại ở Tokio có thể ước độ 150.000 người. Trong chữ Hiragana số người chết nhiều hơn số sống.

Các thôn-xã thành-thị từ Tokyo đến Osaka, hiện nay thành ra những đống hủy hoại ngổn ngang. Nhân-dân rất là lo sợ. Người tị-nạn ở lánh thành kéo về nhà quê vô số. Người đói đi đánh cả trong các ấp ở các công-viên cũ để lấy cái ăn đỡ đói. Hiện nay thành Tokyo cần dùng đến 1.000 tấn gạo mới là tạm đủ dùng.

Trong vô-tuyến điện Bordeaux ngày hôm nay có nói:

Quan tùy-viên nước Nhật ở Londres có tiếp được tin nói rằng các tàu chiến Nhật đóng ở Yokohama không bị hủy hoại.

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ sáu

Trong số báo ngày 1er Septembre 1923 bản-quán đã đăng những số công thải được hoàn lại rồi, song những số 100 đồng tất thẩy nào cũng không đúng hết được, vậy tưởng nên theo quan-báo vừa ra ngày 8 Septembre mà đăng lại như sau này, cứ theo thứ tự số ít chữ đề trên, số nhiều chữ đề dưới, cho những nhà có trái-phiếu dễ tra xét.

Bốn số sau này được hoàn lại 1.000 đồng:

9.498 86.066 103.700 111.110

Hai mươi sáu số sau này được hoàn lại 500 đồng:

1.886	58.270	94.827
2.888	61.675	96.296
20.778	68.820	98.525
27.668	70.952	105.084
29.675	74.882	107.800
35.972	78.898	112.442
50.497	88.441	118.454
58.428	92.414	122.568
56.158	93.726	

Mỗi số sau này được hoàn lại 100 đồng:

325	19.569	35 408	48.749
479	19.715	35 569	48.762
901	20.066	35.739	48.773
994	20.177	36.155	49.116
999	20.225	36 310	49 312
1 040	20.301	36.520	49 369
1.042	20.343	36.675	49 615
1.169	20.681	36.689	49 630
1 497	21.176	37.154	49.790
2.021	21.462	37 171	49 909
2.167	21 729	37.212	49.977
2.267	21.731	37.571	50.043
2.627	21.839	37.871	50.137
2.716	21.988	37.967	50.457
3.029	22 051	38.241	50.616
3 135	22.233	38.373	50.723
3.150	22 338	38.435	50.799
3.288	22 518	38.7[illegible]4	50.883
3.306	22.685	39.170	50.953
3.746	22.865	39.357	51.111
3.834	22 943	39.552	51 291
4.124	23.052	39.633	51.292
4.331	23.054	39.789	51.500
4.809	23.088	40.043	52.008
4.993	23.199	40.118	52.019
5.284	23.522	40.163	52 069
5 539	23.910	40.279	52.130
5 709	23.943	40 380	52.159
6.127	24.181	40.503	52.206
6.314	24 668	40.688	52 210
6.375	24.874	40.689	52.397
6.425	24 899	40.701	52.466
6.662	24.967	40.719	52 650
6.767	25.039	40.873	52.907
6.976	25.069	41 008	52.918
7.080	26.217	41 386	53.209
7.603	26.566	41.518	53.509
8 082	26.568	41 592	53.537
8.195	26.584	41.695	54 079
8 217	26.634	41 860	54.341
8.363	26.639	42 066	54.342
8.410	26.663	42.184	54.371
8.922	26.714	42.398	54.431
8.927	27.025	42.604	54.564
9.141	27.203	42.622	54.800
9.836	27.213	42.734	55.033
10.071	27.341	42.816	55 085
10.170	27.381	42.905	55.096
10.321	27.443	42.923	55.196
10.334	27 530	42.942	85.314
10.561	27.569	43.039	55.357
10.653	27.646	43.109	55 378
10 684	27 656	43 356	55.493
10 685	27 828	43.505	55.573
10 859	27 884	43.895	55 701
10.971	28 017	44.005	5[illegible].070
11 247	28.062	44.163	56.321
11.255	28.183	44.172	56.351
11 352	28.259	44.267	56.425
11.496	28 344	44.276	56.624
11.579	28 385	44.474	56.673
11.600	28.507	44.480	56.679
11.675	28 643	44.490	56.944
11.679	28 765	44.824	57.116
11.688	28.983	44.908	57.213
12.124	28.998	44.983	57.298
12.148	29 539	45.031	57 430
12 595	29.542	45.085	57.436
12 738	29.722	45 176	57.470
12 793	30.210	45.281	57.960
13.111	30.522	45.316	58.079
13.[illegible]04	30.7[illegible]0	45.381	58.482
13.341	30.913	45.424	58.4[illegible]8
13.550	30.928	45.461	58.513
13 558	30.960	45.505	58.616
13.640	31.016	45.557	58.872
13.661	31.451	45.622	58.876
13 672	31.485	45.931	58.880
13.734	31 489	46.280	58.928
13.988	31.497	46 606	58.966
14.084	31.530	46.712	58.999
14 360	31.959	46.909	59 051
14 431	32.123	46.919	59.184
14 591	32.293	47.012	59.230
14 736	32.327	47.037	59.416
14.872	32.491	47.304	59.452
15.065	32 500	47.334	59.523
15 123	32.502	47.490	59.564
15.365	32.660	47.515	59.936
15.490	32.688	47.575	59.948
15.584	32.838	47.624	60.037
15.706	32.990	47.758	60.089
15.746	33.490	47 811	60.250
15.899	33 732	48.027	60.342
16 034	33.824	48.079	60.596
16.182	34.444	48 190	60 831
16.587	34.770	48.191	60.864
17 048	34 766	48.344	60.972
17.125	34.818	48 375	61.320
17.189	34.928	48.376	61.403
17.740	34 999	48.425	61 895
18 029	35.018	48.505	62.042
18.167	35 031	48.525	62.285
18.781	35.104	48.619	62.314
19.207	35.169	48.627	62.347

62.357	78.916	93.425	106.625
62.529	79 087	93.461	106.749
63 152	79.061	93.526	106.760
63.279	79.214	93.646	106 775
63.308	79.246	93 799	106 813
63.380	79.276	93.822	106.828
63.481	79.395	93.871	107 089
63 600	79.468	93.882	107 332
63.700	79.677	93 917	107 837
63.807	79 714	94 123	107 928
64.016	79.756	94 198	108 118
64.030	79.812	94.205	108.194
64 064	80.040	94.308	108.417
64.229	80.134	94.351	108.569
64.525	80.384	94.409	108 666
64.608	80.550	94.429	108.797
64.680	80.619	94.468	108.898
64 709	80.678	94 498	108.914
64.916	80.797	94.590	108.946
64.929	80 877	94.670	108.975
65.199	80.884	94.716	109.080
65.465	80 887	94.855	109 116
65 522	81 080	94.857	109.136
65.835	81.114	94.863	109 263
65 910	81.416	94.8[illegible]8	109.321
6[illegible] 941	81.433	94 989	109 495
66.375	81.529	95.039	109.558
66.602	81.[illegible]61	95 [illegible]08	109.954
66.[illegible]62	81.597	95.176	110 0[illegible]5
66.806	81.965	95 205	110 528
66 826	82.131	95.289	110.602
66 905	82.214	95.637	110.619
66.937	82 267	95.748	110 634
67 045	82.323	95.781	110.679
67 285	82.377	95.790	110.748
67 293	82.624	95.793	110.776
67 316	82.767	95.896	110.797
67.413	83.311	96.006	110.939
67 641	83 3[illegible]6	96.059	110.964
68 181	83 373	96.272	111.019
68 202	83.375	96.293	111.513
68 2[illegible]9	83.643	96.3[illegible]9	111.591
68 295	83.909	96.578	111.644
68.532	84.160	96 585	111.726
68.782	84.230	96 612	111.788
68.827	84.261	96.626	111.798
68 831	84 295	96.904	112.067
68 843	84.336	97.285	112.099
69.355	84.349	97.289	112 145
69 519	84 373	97 409	112.173
69 562	84.418	97 468	112.203
69.602	84.427	97.826	112.362
69 863	84.445	97.946	112.599
69.886	84.458	98.014	112.682
69 894	84.548	98.036	112.818
70.326	84.584	98 057	112.833
70.688	85.029	98.289	112.955
70 749	85.064	98.394	113.193
70 806	85.157	98.416	113.225
71 037	85.177	98 612	113.430
71 160	85.3[illegible]9	98.677	113.536
71.415	85.343	98.872	113.651
71 797	85.344	98 890	113.654
71 832	85.392	98 958	113.699
71 891	85 597	98.977	113.780
72.341	85 861	98 989	113.862
72.363	85.938	99 092	114.239
72 437	85.939	99 127	114.368
72.572	86.000	99 234	114 371
72.599	86.138	99.410	114.765
72 679	86.142	99 477	114.798
72.775	86 189	99.502	114.828
72.806	86.273	99 578	114.980
72.857	86 302	99.606	115 189
73.035	86.308	99 639	115 318
73 045	86.397	99.665	115 416
73.157	86.477	99.674	115 429
73 163	86.686	99.727	115.612
73.371	86.760	99.803	115.783
73.442	87.016	99.816	116 057
73.780	87 121	99.906	116.475
73.957	87.128	99.990	116.544
74 027	87 324	100.086	116 573
74 050	87 376	100.204	116 811
74 455	87.408	100.323	116 838
74 484	87.538	100.421	116.844
74 510	87.553	100.642	117.193
74 622	87 627	100.670	117.307
74.780	87.927	100.690	117.32[illegible]
74.864	87.958	100.691	117.324
74.913	88.017	100.800	117.491
75.013	88.033	100.918	117.[illegible]65
75.087	88.106	101 025	117.682
75.097	88.265	101.031	117 950
75 233	88.488	101.212	118 180
75.279	88.536	101 281	118 218
75.306	88.635	101.338	118 503
75.316	88 741	101.369	118.569
75.461	88 835	101.588	118.603
75.516	88 865	101.708	118 635
75 542	88 920	101.777	118.733
75.618	88 966	101.844	118.845
75.718	89 026	101.847	118.902
75.724	89.253	101.987	118.922
75.882	89.370	101.988	118.965
75.961	89 538	102.031	119 130
75 985	89.550	102.210	119.241
75 995	89.905	102.268	119.251
76.105	89.956	102.503	119.275
76.254	90.413	102.615	119.301
76.312	90.502	102.[illegible]94	119.[illegible]31
76.324	90.503	102.779	119.434
76.336	90.546	102.851	119.523
76.465	90.845	102.879	119.530
76.602	90 937	102.937	119 568
76.814	90.951	103.105	119.647
76.890	91.016	103.239	119.648
77.016	91.201	103.284	119.860
77.054	91.285	103.296	119.869
77.065	91.326	103 364	120.245
77.072	91.482	103.539	120.258
77 300	91.507	103.769	120.376
77.419	91.608	103 972	120 576
77.425	91.880	103.975	120.617
77 459	92.018	104.008	120 663
77 518	92.[illegible]33	104.368	120.712
77.529	92.181	104.389	121 031
77 562	92 264	104.739	121.050
77.649	92 283	104 832	121.279
77 656	92.343	105 214	121.359
77.737	92 410	105.420	121 360
77.918	92.435	105.475	121.575
78.084	92.463	105.497	121.579
78.240	92.503	105 530	121.723
78.323	92.521	105.615	121.793
78.336	92 625	105.665	121.911
78.379	92.787	105.917	121.944
78.420	92 800	106.129	121.980
78 424	92.815	106.151	122.083
78.[illegible]93	92.952	106.207	122.119
78.801	93.040	106.346	122.177
78.812	93 245	106.372	122.[illegible]

122.376	122.589	122.931	123.334
122 3[illegible]8	122.812	123.119	123.414
122.489	122 829	123.265	

Những phiếu quốc-trái có số ở trên này thì được lĩnh tiền tại các sở Kho-bạc trong cõi Đông-Pháp bắt đầu từ ngày 15 tháng mười tây.

Khi lĩnh chỉ phải trừ tiền thuế nhà nước đã định mà thôi

Các người có những phiếu ấy phải đem nộp phiếu tại Kho-bạc từ bây giờ để tiện việc kiểm-soát. Khi nộp sẽ có giấy biên nhận.

MẤY CÂU ĐỐ NHỮNG NHÀ TƯ-TƯỞNG

Tục ngữ tây có câu: «Sự cần dùng là mẹ sự phát minh.» Mấy mươi năm nay, trong thế-giới kể đã được nhiều điều phát minh mới lạ thật, nhưng mà sự cần dùng của loài người còn không biết đến bao giờ là cùng. Có một người chủ hiệu Chuyên lợi-cục nước Anh tên là William Bull đã kể ra những sự loài người cần dùng mà còn chưa phát minh được để đố những nhà tư-tưởng ra sức tìm nghĩ:

1· Chất pha-lê mà uốn cong được;

2· Trời mưa mà đường sá vẫn sạch, đi không trơn;

3· Hỏa lò giữ được 95 phần trong 100 phần nhiệt-độ;

4· Phép chế nhung vải làm cho không co và không dãn;

5· Máy bay và súng bắn không có tiếng;

6· Làm cách gì cho một đứa trẻ cầm máy tàu bay cũng được yên-ổn;

7· Máy phát động chỉ nặng có một boong mà có thể sinh được một mã lực;

8· Mất thìa khóa không cần phải có kiểu khóa cũ mà cũng mở được;

9 Phép lợi-dụng nước thủy triều;

10· Phép dùng được nhựa cao-su sau khi đã nấu lấy lần chất rồi mà lại chế thành cao-su lần nữa;

11· Phép lau chùi ống điếu hút thuốc cho dễ sạch;

12· Chế ra một thứ đồ uống khác, thay được rượu mà lại để lâu không biến vị;

13 Chớp ảnh mà người trong ảnh cũng nói được như người thật.

Cuộc thi thơ

Của [illegible] nữ-sĩ

Thơ thi

DCLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu truyền nay kể mấy đông.
Giường cột dựng lên nền giáo hóa
Áo xiêm rạng vẻ cửa tôn sùng.
Làn văn thăm thẳm dòng sông Nhị
Ấn bút xa xa đỉnh núi Nùng.
Mừng hội văn minh ngày rộng mở,
Danh thơm ghi tạc với non sông.

DCLIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Nhìn nhận cung tường bát-ngát trông
Cương kỷ xây lên nền khải-hóa.
Bài chiêm nghiệm đối chốn hàng cung
Kìa dòng giáo trạch nguồn sông Nhị
Nọ khói văn-chương đỉnh núi Nùng,
Khoa bảng áo xiêm đã rạng vẻ,
Muôn đời rộng mở cửa nho phong.

Bích phong, Lê-thị-Uyển
19, Rue Chavigneau, Haiphong

DCLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Thánh-đạo còn chung kỷ niệm chung
Trước án thi-thư hương vẫn ngát,
Ngọn đèn luân lý lửa thêm nồng.
Rừng nho cây biếc chen chồi Lạc,
Bảng giáp bia xanh rạng vẻ Hồng
Trong chốn phồn hoa in dấu cũ,
Bóng trăng cổ miếu giãi non Nùng.

Ng-đức-Nhuận
Xã Tín-an, Hà-đông

DCLXI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn-miếu đây từ Lý phải không?
Tượng thánh tôn-nghiêm trong gác phượng,
Con tiên sùng-bái trước sân rồng.
Kìa bia tiến sĩ lưng rùa đội,
Nọ gác khuê-văn bóng thỏ lồng.
Còn giống Lạc hồng trên đất Việt,
Hãy còn hương khói dưới trời Đông.

DCLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Đạo Khổng ai ơi phải sẵn lòng.
Triều Lý rộng xây nền quốc túy,
Họ Hồng bền giữ nếp nho-phong.
Ồn-ào Mỹ-vũ hương không tắt,
Thoảng thoảng Âu phong lửa vẫn nồng.
Qua miếu luống mơ hồn cựu-học,
Thắp hương xin khấn đạo vô cùng.

Đỗ-ái-Liên
Làng Hiền-đa, Phú-thọ

DCLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Phong cảnh đây là nhất Á đông,
Miếu Khổng nguy nga in nước Nhị
Sao Khuê rực rỡ rồi non Nùng.
Văn-minh tuy cải khuôn Âu-Mỹ,
Lễ-nghĩa còn nghi dạ Lạc-Hồng.
Thắng cảnh Hà-thành là cảnh ấy,
Ai ơi! qua đó đứng mà trông.

Đỗ-thị-Quy
Làng Hiền-đa, Phú-thọ

DCLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Nức tiếng danh-ban khắp Viễn-đông.
Nùng Nhị vọng hưng hồn nước cũ,
Tứ-Thù kim cổ bóng gương trong.
Thời Tây Nam Bắc văn tuy mới,
Xưa Lý Trần Lê miếu vẫn chung,
Bờ cõi nhân cương đây mở trước.
Dựng nền quốc túy dậy dân-phong.

Trác lâm, Ng-bá Gẫm
Thông-phán phủ Thống-sứ

DCLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Trải mấy tang thương cuộc đục trong
Quế điện hương thơm ngậm tuyết lạnh.
Đạnh đàn sắc lạ vẻ rêu phong.
Mưa ngâu gió bấc tan chiều cỗ.
Khói tỏa thành sầu lấp bể đông,
Nay gặp văn-minh soi đuốc sáng
Cõi nam phong-hóa vững non sông.

Lê dương-Nghi
École des Arts appliqués, Hanoi

DCLXVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Kính mến ai ai cũng một lòng
Lễ nhạc ba triều nền tảng cũ,
Cung tường vài nhận lửa hương nồng
Nhị Tô nước biếc treo giăng bạc,
Giang Hán nguồn sâu rửa bụi hồng.
Mưa gió trải bao càng rõ sáng,
Cho hay đạo thánh chẳng khi cùng.

Ng-hữu-Chi
Hoàng-mai, Hà-đông

DCLXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Có phải đền thờ thánh Khổng không,
Gây dựng ghi từ triều họ Lý.
Vững bền còn mãi cõi non Nùng.
Trần, Lê, nối giữ nền văn cũ,
Thù, Tứ xa in mạch đạo trong.
Nhà nước sửa sang càng tốt đẹp,
Làng nho qua đó đứng mà trông.

Ng-ngọc-Doanh
31, Rue des Médicaments, Hanoi

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 29 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Septembre 1923, giá bạc ở kho Nhà nước định là 9 f 08.

Giúp những nhà bị lụt ở Cao-bằng — Số tiền của người đồng bang trong Nam-kỳ quyên giúp những người bị lụt ở Cao-bằng do ông Ng-v-Của tổng-lý báo *Lục-tỉnh tân văn* thu được đến ngày 6 Septembre 1923, cộng được là 2 414 đồng 10 xu.

Nước lụt, đường Hanoi-Haiphong mắc nghẽn. — Trong số báo ngày hôm qua, bản-quán đã đăng tin đê vỡ ở Kim-sơn, nay lại tiếp được thêm mấy tin về việc vận-tải ở đường Hanoi-Haiphong như sau này:

Đê sông Đuống vỡ nguy quá, không ngờ có trong một lúc mà nước tràn vào chóng thế. Đường xe-lửa bị ngập hết từ kilomètre 13 đến 26, và từ Gia-lâm đến Lạc-đạo thì đường bị hư hỏng nhiều lắm. Bởi vậy xe-lửa Hanoi xuống chỉ đi đến Gia lâm được thôi, và xe-lửa ở Haiphong lên thì cũng không quá được ga Lạc-đạo. Chưa biết ngày nào mới đi suốt được.

Bởi vậy nay sở Bưu điện phải đặt những chuyến tàu thủy ở sông Cầu để tải thư từ ở Haiphong lên Hanoi. Từ nay cho đến khi đường xe-hỏa chạy suốt được thì cứ mỗi ngày ở Haiphong có một chuyến tàu thủy chạy lúc 18 giờ, sáng hôm sau hồi 4 giờ đến Đáp-cầu rồi thư từ ở đó lại chuyển sang xe hỏa chuyến thứ nhất tới Hanoi hồi 8 giờ. Còn thư-từ ở Hanoi gửi đi thì cứ mỗi hôm, hồi 8 giờ ở Đáp cầu có một chuyến tàu thủy chạy Haiphong, sáng hôm sau thì tới nơi

Cuộc đánh số giúp hội trẻ con Tây lai vô thừa nhận — Các vé đánh số giúp trẻ con Tây lai vô thừa nhận hiện đã gửi bán tại bản-quán, giá mỗi vé là 5 hào. Đến ngày 1er Novembre 1923 thì sẽ mở tại tòa Đốc-lý Hanoi.

Đường bộ đi Haiphong — Quan Công-sứ Hưng-yên có báo cáo rằng ở Haiphong có thể lên Hanoi được là trước khi đến Bần-yên-nhân thì đi sang đường Hưng-yên và sau khi đã qua cột kilomètre 8 ở đường ấy thì rẽ sang tay phải mà đi trên đường đê bên tay trái sông Cái là đường lát đá mãi cho đến bến tàu Hanoi.

Thi tiếng Đông phương. — Hội-đồng trung-ương sát hạch các thứ tiếng Đông phương kỳ thứ hai trong năm 1923 được như sau này:

MM Quan Học-chính tổng-trưởng hay là quan phó làm chủ tọa: Bouchet, quan cai-trị hạng nhì; quan Thiếu-tá Lepage, chánh tòa Bình-vụ phủ Toàn-quyền; Lesoiff thông-ngôn thượng hạng ngạch Tư-pháp, Trần-v-Thông, tổng-đốc Nam-định; Phạm-gia-Thụy, án-sát Bắc-giang; Bùi-Kỷ giáo-học trường Cao-đẳng.

Công-ty Phạm văn-Phi CẦN NGƯỜI LÀM máy và tài-xế cầm xe ô-tô — Xem trang thứ tư. 2013

Các quan Tổng đốc về hưu. — Các quan có tên sau này, hiện đã quá 60 tuổi thì đến hạn kể sau này không thể lưu lại trong chính-giới nữa.

M. Nguyễn-Bách, Tổng-đốc Bắc-ninh kể đến ngày 31 Décembre 1923 làm được 30 năm 4 tháng 23 ngày (Hạn đến ngày ấy là cùng).

M Nguyễn-hữu-Ích, Tổng-đốc Sơn-tây kể đến ngày 31 Décembre 1923, làm được 30 năm 6 tháng 27 ngày (Hạn đến ngày ấy là cùng).

M. Phạm-văn-Thụ, Tổng-đốc hạng nhất từ năm 60 tuổi đến ngày 10 Avril 1923 thì kể là về hưu-trí, từ ngày ấy trở đi thì để ra ngoại ngạch để làm quan ở Trung-kỳ.

Hội đồng tư-vấn. — Đã có nghị-định duyệt y việc bầu cử những người có tên sau này vào hội đồng tư-vấn Bắc-kỳ làm chân dân nghị-viên:

Tỉnh Hà-đông. — M. Ng-hữu-Như.
Tỉnh Nam-định. — M. Phạm-gia-Liên.

Ngạch cai-trị. — M. Grossin quan phó cai-trị hạng nhất vừa hết hạn nghỉ ở Pháp nay bổ vào phủ Thống-sứ tùy quan Đổng-lý bổ dụng.

Phòng khám bệnh
của quan Thầy Thuốc tây
Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9. ở Hanoi.
Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.
Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

Hội-chợ lần thứ năm sẽ mở từ 2 đến 16 Décembre tới nơi này.

Tòa Thượng-thẩm. — *Không để không xót* — Lê-thị-Tuấn, buôn bán ở phố hàng Bông có nuôi một đứa bé làm con nuôi. Một hôm thị ấy mất một bộ xà-tích, nghi cho đứa bé ấy thì đem nó ra đập đánh tra tấn mãi, song đánh thế nào nó cũng chỉ kêu oan thôi. Thị Tuấn đánh mỏi tay lại giao cho em gái là Lê-thị-Luyến đánh một trận nữa đến nỗi bò lê bò càng. Đứa bé đau quá kêu khóc rầm rĩ, lính cảnh-sát đi tuần qua đấy vào bắt mới im. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt thị Tuấn 200 quan và thị Luyến 100 quan.

Cũng là cạnh-tranh trong nghề buôn. — Nguyễn mụ chủ thanh-lâu ở ngõ Sầm-công mới kiếm được một ả thanh-niên, tên Ng-v-Thái tức Năm Hoạt là bạn đồng phường nhà ở hàng Bát thấy ả kia có phần xinh đẹp, có thể làm xiêu lòng những khách làng chơi được, thì muốn chiếm mối lợi ấy tìm hết cách giỗ ả về cửa hàng mình, song vì ả nhất định không nghe thì đem lòng thù giận. Tên Năm Hoạt lập mưu đem một đứa người nhà rất hung tợn là tên Ng-đình Chương đến gây sự. Tên Chương cầm một con dao vào nắm lấy con bé rồi nói dựng đứng rằng [illegible] bệnh cho nó rồi chém đánh lăn xuống đất lại xé cả quần áo ra và lấy dao cứa cả cái chỗ kín của ả nữa. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên Ng-văn Thái tức Năm Hoạt và Ng văn-Chương mỗi tên 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ái tình của một chú tập binh. — Ng-văn-Tín là lính khố xanh chực ghẹo một người vợ lính Lê-dương, tên là Thị-Ba không được lại bị ả sỉ nhục thì lấy làm căm tức lắm. Một buổi chiều tối, tên Tín uống rượu say đến nhà người đàn-bà ấy gọi cửa. Lúc người đàn-bà ấy ra vừa mở cửa thì tên ấy cầm roi đánh mấy cái vào đầu vào mặt rồi chạy, người đàn-bà ấy kêu lên, người trong nhà chạy đuổi theo bắt được. Tòa án Trừng trị tỉnh Yên-bái phạt tên ấy 2 tháng tù Tòa Thượng-thẩm y án.

Lừa đảo. — Em gái Trần-thị-Vỵ tức Chi có đưa một người nhà quê ra Hanoi ở nhờ để tìm nghề buôn bán độ thân Thị-Vỵ dỗ dành lấy của người ấy 12 đồng nói để cho vay lấy lãi. Sau còn một đôi hoa tai vàng lại dỗ lấy nốt đem cầm. Đến lúc người ấy đòi thì Vỵ không trả Tòa án Trừng-trị phạt Trần Thị-Vỵ 15 ngày tù và 25 quan. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho tội tù án treo vì xưa nay chưa can án bao giờ.

Ăn cắp sắt. — Tòa án Trừng-trị Nam-định phạt tên Lê-văn-Huân tức Cai-Cuốc làm cai thợ rè 6 tháng về tội ăn cắp sắt. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp tơ. — Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên Đoàn Nguyễn bẻ ghi sở xe hỏa Hanoi ba tháng tù về tội ăn cắp tơ của hiệu Vũ-văn-An gửi đi tỉnh khác và tên Nguyễn-thị-Giáp là vợ 100 quan về tội đồng đảng ăn cắp. Tòa Thượng-thẩm y án phạt chồng và tha cho vợ.

Việc quan huyện Từ-nhiếp-Hữu. — Quan Thống sứ đã cử một hội-đồng có quan Công-sứ Forsans tỉnh Hà-nam làm chủ tọa. MM Erard phó cai-trị hạng nhất tỉnh Sơn-tây, Ng-bá-Tiệp, tri phủ Hoài-đức (Hà-đông) làm hội-viên, Renan biên tập hạng nhì ngạch Cai-trị ở Hà đông làm thư-ký để xét việc M. Từ-nhiếp-Hữu nguyên tri-huyện Ân-thi (Hưng-yên) xem có nên tư xin trừng phạt viên ấy không. Khi nào có giấy quan chánh hội-đồng mời thì hội-đồng sẽ họp tại phủ Thống-sứ.

Sâm, Quế, Thục, Cao
Bán tại hiệu QUẾ-LÂM
số nhà 20, phố Phúc-kiến
Chủ nhân: DƯƠNG-BÁ TRẠC
Hàng thực tốt, giá thực rẻ
Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
5, Phố Thợ-nhuộm. — Giây nói số 396
Xét nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sản.
Bệnh đau dạ dầy, đau ruột.
Bệnh đàn bà.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ chiều.
Trừ ngày chủ nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 sáng đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày giờ cho bệnh nhân đến chữa.

Khiển-trách. — M. Tô-phượng-Tập, công chính chuyên-môn cán-sự (agent technique) hạng nhì bị khiển trách vì biếng nhác công việc làm.

Ngạch thừa phái. — M Vũ-văn-Cơ thừa-phái hạng tư tại huyện Gia-bình (Bắc-ninh) nay đổi đi châu Phù-yên (Sơn-la) và kiêm cả chức lục sự tại Tòa án đệ nhất cấp châu ấy thay M. Cầm-v-Tiêm *từ chức*.

Lần này là tám. — Đêm hôm kia sở mật-thám bắt được ở đường Sinh-từ một đứa mang 25 tấm lụa giá đáng 260 đồng là đồ ăn cắp của một nhà hàng tấm ở Hà đông. Xét ra đứa ăn cắp tên là Ng-v-Ba tức Kiêm trước đã can án ăn cắp bảy lần rồi.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Tin nước lên xuống

Triều sông Hồng-hà

	20 Sept. hồi 6 giờ	15 giờ	21 Sept. hồi 6 giờ
Lao-kay	79.00	78 70	79 60
Yên-bay	30 23	30 46	29 78
Việt-tri	13.97	13.97	14.05
Hanoi	9.58	9.50	9.50
Vạn-yên	8.70	»	8 50
Hòa-bình	6.60	6 65	6 64
Tuyên-quang	5.83	5 88	5 89
Phủ-đoan	21 67	21 59	21 67
Phủ Yên-bình	2 80	3 30	3.85

Ở Hà-nội mực nước ngày mai ước độ 10 m 30.

Triều sông Thái-bình

	20 Sept. hồi 6 giờ	21 Sept. hồi 6 giờ
Thái-nguyên	20.15	20.43
Lâm	2.20	2.10
Phả Lạng-thương	3.58	3.45
Đáp-cầu	4.34	4.12
Phả-lại	[illegible]	[illegible]

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, lệ Nội-các phụng tới chân phê rằng:

Chiếu tờ tâu đã được phàng của MONTÈS qui ông, cổ chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dụ ấy quả rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thì gửi cho qui được phàng chế-tạo để ở thanh-giá.

Khâm thử!

碑 俾 准 定 三 年 五 月 初 七 日 內 閣 奉 硃 批 欽 此 欽 遵 抄 出 到 閣 欽 遵

緣生再

TÁI-SINH-DUYÊN

Bộ TÁI-SINH-DUYÊN (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) của Nguyễn-đỗ-Mục dịch-thuật, mới xuất bản Viễn-Đông. Giá bán 0$ 90, tiền cước gửi 0$ 20. Có gởi bán tại bản quán và các cửa hàng sách.

2093

CÁC PHÁO-TÂY MỚI, BÁN CHIỀU-HÀNG

Bản-hiệu có trữ nhiều thứ pháo-Tây để dùng về các ngày tiệc và hội. Lại có riêng một thứ thuốc xanh đỏ (flamme de Bengale) để các nhà hát dùng cho hợp vệ-sinh vì chế **không có khói khét**, *sáng tỏ, mùi đẹp và cháy chậm,* **để lâu không ướt.**

Các quý-khách ở xa có cần tới thì xin gửi thư về thương-lượng và lấy hóa-giá, sẽ gửi theo lầu thủy hay hóa-xa, không gửi giấy thép được.

Xin chiếu-cố.

XUÂN-HÒA, tạp-hóa

99, Phố Hàng Gai, Hanoi.

2097

Nhà máy đúc Kẽm ở Quảng-yên cần dùng những thợ nguội và thợ biết lắp máy thực giỏi.

Hỏi ở đấy. 3667

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ ống để giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giấy-thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Gióc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện dự-định việc giải tán.

Khi nhận sổ sẽ có biên lai chứng nhận.

Giải-Tán-Viên

E. CHATAIGNEAU.

T. M. GRENÉS.

2094

Vượt ngục. — Ngày chủ nhật vừa rồi, sáu mật-thám đã bắt được tên Ng v-Bình 30 tuổi là tù vượt ngục ở Cao-bằng mà trốn về làng ở phủ-Tràng-an tỉnh Bắc-ninh. Tên này nguyên là bị cáo án 10 năm khổ sai về tội ăn cướp và giết người.

Ô-tô đụng xe ngựa. — Chiều mồng 9 hồi 15 giờ một cái xe ô-tô số 7 521 ở trong có hai người Tây ngồi chưa rõ là ai, đụng phải cái xe ngựa của M Tạ-duy-Tư ở phố cửa Nam bị hư hỏng ít nhiều và một con ngựa bị thương.

Mất trộm. — M. Nguy-duy Giang buôn vải nhà ở số 103 phố Sinh-từ trình rằng kẻ trộm lấy mất mấy tấm vải giá 250 đồng

VIỆC BẮC-KỲ

SƠN-LA

Ngạch khán-hộ. — Các học-sinh khán-hộ người Thái tòng sự tại nhà thương Sơn-la, có lên sau này được bổ khán hộ tập sự:

Sa-v-Oi, Cầm-v Ích, Cầm-v-Chung.

TUYÊN QUANG

Đâm thuyền, chết ba người. — Ngày 5 Septembre hồi 7 giờ sáng có một chiếc thuyền chở hành-khách đáp tàu *Pan-lu*, Hành khách mới lên được 5 người, chưa rõ làm sao mà cái thuyền bị đâm, 6 người rơi xuống sông thì với được ba người. Chết mất một ông lão, một người học trò và một người đàn bà. Xác vẫn chưa tìm thấy.

NAM-ĐỊNH

Trường Trương-minh-Sanh ở tỉnh Nam-định và Ninh-bình. — Đến mùng một tháng mười tây này thì bắt đầu học. Vậy ai muốn học thì xin gởi đơn đến trường Trương-minh-Sanh Nam định số nhà 24 — 26 phố Carreau mà xin.

Trường chính Nam định có thể nhận học-trò ăn ở tại trường được.

THÁI-BÌNH

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm tạ các cụ, các quan, các ông, các bà có lòng chiếu cố, gửi đồ phúng, giấy chia buồn và đưa đám nội-nhân, thân-mẫu và bà chúng tôi cất về an táng tại đất Thành Tứ-mộc (Nam-định) hôm 4 Septembre vừa rồi.

Trong khi bối rối, có điều gì sơ suất, xin các cụ, các quan, các ông, các bà lượng thứ cho.

Quan-phụ: Nguyễn-văn-Thọ
Trí-huyện Thụy-anh
Ai-tử: Nguyễn-v-Khánh
Nguyễn-v-Tường
cùng vợ con
Nguyễn-v-Tự
Nguyễn-v-Dũng
Nguyễn-v-An
Nguyễn-v-Thụy
Nguyễn-v-Anh
Ai-nữ: Nguyễn-thị-Liên
Nguyễn-thị-Hoàn
Nguyễn-thị-Oanh
Nguyễn-thị-Bảy
Nguyễn-thị-Tám
Ng-thị-Mai-Diêm
Châu Nguyễn-thị-Chất
Đồng bái lạy

VIỆC KINH-ĐÔ

Đi đến quan Toàn-quyền. — Quan Học-bộ kiêm Bình-bộ Thượng-thư Thân-trọng-Huề vào Saigon chào quan Toàn-quyền và dâng ngài một bức thư-thư của Hoàng-thượng thì đã ở Saigon và Huế hôm 6 Septembre.

Bài mạng. — Sáng ngày 2 Septembre 19 ông lòng-sự ở phủ Khâm-sứ cùng Y-chánh đã vào bái mạng trước điện Cần-chánh khi 8 giờ mai. — Các ông ấy mới được thăng tiệp hàm trong khoảng tháng bảy Tây mới rồi, bái mạng xong có đến tạ ân các cụ lớn các bộ.

Tu bổ điện Thái-hòa. — Điện Thái-hòa hiện nay đang giỡ ra để tu bổ lại vì ở trên hai mái nhiều chỗ hư. Việc ấy là một việc tu bổ, lại vào lúc dân mùa thu, mưa gió sắp đến nơi, cho nên việc công-tác ấy xem chừng phải làm chóng gấp lắm.

Xây bến đài ở bờ sông. — Ở hữu-ngạn sông Hương-giang từ đền cầu Clémenceau cho đến tòa Công-sứ Thừa-thiên nay đã khởi công xây một cái bến đài gần bờ sông ấy, trên bến ấy sẽ làm thêm một cái đường rộng làm thước và một cái đường 18 hai thước, cộng với bề rộng bến đài ấy là 16 thước tất cả. Công việc ấy nghe đâu tốn hết 20 vạn đồng.

Vẫn còn sòng bạc giữa đường. — Ở giữa Đập-đá đã hơn một tháng nay đêm nào cũng có một sòng cờ bạc của bọn nụ-lưu; vào khoảng 2, 3 giờ sáng thì trong bọn ấy lại chen thêm vào nhiều người lắm. Việc ấy trong một số báo trước đã nói rằng nên sức cho những người chức-trách ở nơi làng xóm ấy phải cấm đoán trừ khử; nhưng nghe đâu vì họ không nề những bọn đánh bạc ấy, nên sòng bạc ấy vẫn còn hoài, chẳng nó đã đánh bạc lại còn cãi cọ nhau, đêm nào cũng là dậy. Thật là tệ thay. Mong sao cái tệ ấy được trừ gấp, mà những đứa không sợ phép tắc, phải trị phải trừng, kẻo cờ bạc sinh trộm cướp, càng ngày càng sinh tệ, thì rất nguy cho những người lương dân lắm vậy.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đán bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

3017

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Công vì cớ bạo! — Sáng hôm 3 Septembre người ta có vớt được hai cái xác chết trôi ở giữa sông Hàn; một cái là thầy thầy đội mạch-lệ Thương chánh và một cái là thầy người nấu bếp khách.

Tự khi cái hung tin ấy vỡ ra, nào động đến ở con bọc kia, thì chẳng bao lâu mà ai nấy đều hay rằng sự nhân mạng đó xảy ra bởi chưng có bạc.

Quan khám hai tử-thi xong, đã cho khiêng vào nhà thương xét nghiệm có nhiều thương tích.

Nội ngày hôm ấy, bắt được người hung thủ rồi, và đã đòi tất cả các người liên can; nào là sa chủ, nào là thuyền chủ, cùng bao nhiêu con bạc, đến tại sở Cảnh-sát đối chứng cung khai; hiện đương tra xét.

Cứ như những tin mới ngoài nói thì sự nhân mạng ấy dẫu dưới độ hai nhà kia tranh nhau về việc chứa gá và khách bảo nhau về việc được thua, nên mới sinh ra ẩu đả. Đánh nhau một trận rất kịch liệt ở trong thuyền, nàng đại-phận Cần-dau, có nhiều người bị thương, nhiều người nhảy xuống nước, chưa rõ số chết là bao nhiêu.

Gớm ghê thay cho cái cạn cờ bạc, đương lúc bình tĩnh, bảo lợi chẳng có, giặc cướp thì không, mà tử nhiên đã gây thành một cái tai vạ rất nên thảm độc!

(Xem trang thứ tư)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 11 Septembre 1923

TRẠNG TÁM TUỔI RA ĐỜI

Khen rằng chút phận bỏ côi.
Làm con rất hiếu làm tôi trọn nghì.
Rồng mây cá nước gặp thì.
Trạng-nguyên tám tuổi ai bì Tăng-Trân.

Tối thứ tư 12 Septembre 1923

MẪU-ƠN GIAI-THOẠI

Bởi ai lo sự mất phần.
Để người thân thuộc đã gần lại xa.
Chuyện đời qui quái tinh ma.
Mẫu-đơn dun dủi một nhà duyên may.

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đặt được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đi có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ:

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đóng-dấu ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Ta nên chú ý!

Độ này mới bắt đầu nóng mà đã thấy nhiều người mắc phải bệnh ngứa lở ngoài da cùng các bệnh đau xương và đau mạch máu, không biết rõi ít nữa đến mùa nóng nực thì các bệnh ấy phát ra nhiều đến đâu; vì những bệnh này lại hay lây, nên một người đã mắc phải mà không chịu chữa ngay để lây sang người khác, lâu dần lan mãi ra thì thực là một sự nguy to cho xã-hội.

Vậy ta nên chú ý!

Nên chú ý thì làm thế nào?

Nên chú ý thì kíp dùng ngay thứ thuốc:

DÉPURATIF SENSAL

là một thứ thuốc chế riêng ra để chữa các bệnh kể ở trên này. Thuốc Depuratif Sensal này mới dùng vào xứ nóng như xứ mình thì thực không còn thuốc nào hay hơn được nữa; vì **chủ-nhân đã xét nghiệm kỹ càng cái thời-tiết ở xứ này mà chế ra, như thế thì những thứ thuốc giải-nhiệt khác chế ra ở các xứ lạnh mà dùng ở xứ mình thiết tưởng không được hợp thời làm vậy.**

Thuốc này lại thần-hiệu đến cả chữa bệnh giang-mai kinh niên nữa.

Hiện có bán tại: Hiệu Báo-chế E. CHASSAGNE, 59, phố Paul-Bert, trước cửa hiệu Gé-đa trông sang.

DỊP TỐT ÍT CÓ

Nếu các ngài muốn may quần áo tây, nên đến hiệu ông H. Vallée, số nhà 37, Rue Paul-Bert (phố Tràng-tiền) Hanoi, ở đấy có các thứ serge marine thật tốt, khổ một thước, cam-đoan rằng toàn laine.

Hạng nhất một coupe 3 m. vừa một bộ quần áo cả gilet giá là		9 p.60
Hạng nhì	—	7. 50
Hạng vừa 1 p. 90 một thước, khổ 1 m.		3670

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Hới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch-hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3045 MAO-THINH kính cáo.

số 29

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được gia trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bạn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thọ Tạo hà có phân biệt nam-giới và nữ-giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Người ấy vẫn còn thổ bỡn-bóe, chưa nói được nhiều, chỉ đáp lại một câu vẫn-tắt rằng:

— Hay quá! May ra có thể tìm thấy được!

Tô-hữu-bạch thấy người ấy trả lời một cách hàm-hồ, mới giơ roi đánh ngựa toan đi. Người ấy vội-vàng nói:

— Tiên-sinh chờ đi vội! Vợ tôi lạc không tìm thấy, nhưng thật ở trong tay tiên-sinh!

Tô-hữu-bạch nổi giận mà rằng:

— Mày chớ nói càn! vợ mày lạc không tìm thấy thì có can-dự gì đến ta. Ta cũng mày, vốn không quen biết nhau bao giờ, chẳng lẽ ta đỗ vợ mày hay sao!

Người ấy nói:

— Không phải tiên-sinh có đỗ vợ tôi, nhưng vợ tôi quả-nhiên ở trong tay tiên-sinh đó!

Tô-hữu-bạch nói:

— Mày nói càn đỗ quá! ta là khách qua đường, vợ mày thế nào lại quả nhiên ở trong tay ta được! mày muốn cướp đường hay sao? nếu không thì có chi đang ban ngày ban mặt này, lại dám ngăn-trở không cho ta đi. Ta bảo cho mà biết: ta đây là con quan tuần-phủ họ Tô, mày chớ hiểu lầm!

Tô hữu-bạch nói xong, liền giơ roi ngựa quất đánh người ấy tối-tăm mặt mũi. Tên thư-đồng là *Tiểu-hồ* theo kịp đến nơi, cũng lôm lấy người ấy mà đánh.

Người ấy bị đánh, lưỡng-quãng nói không nên câu, chỉ kêu rằm lên rằng:

— Xin tiên-sinh hãy khoan tay mà thương nỗi khổ sở cho tôi, tôi đây quả không phải là phường cướp đường vậy.

Người ấy miệng dẫu kêu vang, nhưng hai tay vẫn nắm chặt cương ngựa, nhất định không buông. Bấy giờ những khách qua đường và nhân-dân ở trong làng gần đấy thấy chuyện lạ lùng như vậy, không hiểu thế nào, đều xúm-xít lại xem.

Tô-hữu-bạch quát mắng rằng:

— Thiên-hạ lại có chuyện lạ lùng như thế này bao giờ! Mày không tìm thấy vợ, can chi lại định liều dối ta là khách qua đường!

Người ấy nói:

— Chúng tôi không dám liều dối tiên-sinh, chỉ xin tiên-sinh ban cho cái roi ngựa kia thì tự-khắc chúng tôi tìm thấy được vợ.

Mọi người đứng xem nghe nói, ai cũng bụi cười mà rằng:

— Anh chàng này có lẽ là người điên-rồ! chứ xin cái roi ngựa thì làm thế nào mà tìm thấy vợ!

Tô-hữu-bạch nói:

— Cái roi ngựa của ta bằng sanhô, đáng giá mấy lạng bạc ta cho mày thế nào được!

Tô-hữu-bạch lại hầm-hầm nổi giận lại giơ roi toan đánh. Người ấy lại kêu van mà rằng:

— Xin tiên-sinh đừng đánh, để cho tôi được hỏi rõ đầu đuôi.

Mọi người xung quanh đều khuyên can mà rằng:

— Tiên-sinh hãy bớt giận, để cho hắn được hỏi rõ đầu đuôi. Nếu nói càn thì hãy giờ sẽ đánh, cũng chưa lấy chi làm chậm.

Chúng lại hỏi người ấy rằng:

— Nhà-ngươi là người ở đâu, chuyện-trò đầu đuôi làm sao, nên nói cho rõ.

Người ấy nói:

— Nguyên tôi là người làng *Dương-gia* huyện *Đan dương*, tên gọi *Dương-khoa*. Mấy hôm trước vợ tôi vào thành chuộc đồ, không biết lạc đường hay là bị kẻ đỗ bắt, tôi đáp gánh mang-nặng, chẳng được tin-tức gì. Sáng sớm hôm nay, tôi đến *Cảo-đang-trấn*, gặp ông thầy bói, tôi nhờ bói quẻ thì ông ta bảo đến giờ thân ba khắc ngày hôm nay tự khắc tìm thấy. Tôi bèn đi tìm về phương nào thì ông ta bảo rằng: « Cứ đi về hướng đông-bắc độ 40 dặm, đến con đường chữ « Thập », có một chàng thiếu-niên mình mặc áo vàng, cưỡi con ngựa và nhà-ngươi cứ nằm lấy, xin cái roi ngựa, tự khắc tìm thấy vợ. Nếu chậm một chút mà người ta đi qua rồi thì không bao giờ tìm thấy được nữa ». Tôi vâng lời đợi, không kịp ăn cơm, chạy thẳng một mạch đến đây, hàng 40 dặm đường, đến con đường chữ « Thập » này, vừa gặp tiên-sinh cưỡi ngựa tới, ỷ-phục bình-dung đều đúng như thế, tất là việc thực. Vậy xin tiên-sinh mở lòng từ thiện, cho tôi cái roi ngựa, khiến vợ chồng tôi cùng phen gặp-gỡ thì thật được một cái ân-đức muôn đời.

Tô-hữu-bạch cười mà bảo rằng:

— Mày chỉ nói càn! thế-gian bao giờ có được ông thầy bói như thế! Chẳng qua mày trông thấy ỷ-phục bình-dung ta đây, muốn lập kế lừa lấy cái roi ngựa của ta, mới bịa-đặt câu chuyện hoang-đường, ta không thể tin được.

Dương khoa nói:

— Khi nào tôi dám như thế! tôi cũng không dám tin lời, nhưng vì ông ta nói phân-minh từng tý một, không thể không tin được. Ông ta lại có nói tiên-sinh đi chuyến này là vì việc cần-hòn, chẳng hề có phải không? Điều ấy tất trong lòng tiên-sinh đã rõ.

Tô hữu bạch nghe nói đến hai chữ « Cần-hôn », mới ngẫm nghĩ ra mà nghĩ thầm rằng: việc ấy là một việc kín ở trong lòng ta, quả-thầy vị-tất đã rõ, sao hắn lại biết!

Bấy giờ chàng mới hỏi tin mà bảo rằng:

— Cho mày cái roi ngựa, tả cũng chẳng tiếc gì, nhưng nội ngày hôm nay ta phải ra tới bờ sông, mà không có roi thì con-ngựa này quyết không chịu đi, biết làm thế nào?

Mọi người đứng xem thấy câu chuyện lạ-lùng ấy, chỉ muốn cho người kia nhận được cái roi, thử xem làm thế nào mà tìm thấy vợ. Bấy giờ thấy *Tô-hữu-bạch* tỏ ý muốn cho, mới thay lời mà bảo giúp rằng:

— Tiên-sinh đã bằng lòng ban cái roi ngựa ấy cho nhà-ngươi thì mau nhà ngươi không đi bộ một cánh liền đến đây để liệu-sinh dùng tạm làm roi ngựa.

Dương-khoa nghe chợt ra bỏ cái cành liễu, nhưng lại sợ *Tô-hữu-bạch* đi mất, cứ khư-khư nắm chặt không buông!

Tô-hữu-bạch biết ý mới trao cái roi ngựa cho bảo rằng:

— Ta đã nói cho thì khi nào lại thất-tín. Mày đi bỏ một cái cành liễu đây cho ta.

Dương-khoa cầm lấy cái roi, cảm-tạ muôn vàn mà rằng:

— Trăm lạy tiên-sinh! nếu tôi tìm được vợ rồi, quyết xin nộp lại.

Dương-khoa nghe nói thôi xung quanh đi tìm cành liễu, Bấy giờ là trung-tuần tháng 3, các cành liễu nhỏ ở bên đường đều còn non yếu, không thể dùng làm roi ngựa được. Chỉ về phía đông-nam, có một cái ngõ vào hẻo-lánh. Trong ngõ có cái miếu nát. Bên miếu có 3, 4 cây liễu to, cao khỏi mặt tường.

(Còn nữa)

BÌNH-ĐỊNH

Cái trận mất mùa. — Từ trận mưa hôm đầu tháng sáu đến nay, thì trời cứ nắng mãi; lại coi bộ nắng càng ngày càng dữ. ngọn gió Nam cũng thổi mạnh riết, cho nên đồng điền khô hết, sông mương đã tắc nước.

Thiên hạ đã nhôn nhao về cái trận mất mùa, cái cơ hàn sắp đến. Coi như lúa này là đến mùa lúa sắp trổ bông, mà trời nắng, dưới khô cây lúa héo queo, thì làm sao mà trổ cho nổi, ít là phải tiệu điều!! Còn lúa vụ lúa lầm thì đã ham bán cho tàu xuất cảng hầu hết mạch rồi, còn đâu mà phòng cơ!!!

Đến lúc này mới thấy thiên hạ biết lo là không đâu với vụ với lầm mà đong nữa, còn sót hột nào thì đóng lầm chặt. Đó nên gạo đã nhảy giá một ngày một cao rồi; đây rồi không khỏi tới tàn-phận mà mua nài mua nỉ, giá nào cũng phải mua; chừng mới thấy bạc họ trả cho họ, còn lúa gạo ta không có ta ăn đây, đã ngay chưa!! Sao không biết lo trước, bây giờ hối hết cập rồi!!

Mong mỏi sao độ rày trời rưới cho một vài trận mưa, thì cũng còn đỡ được nhiều; nếu cứ một bề nắng mãi thì thậm khổ!!

Nhà đồng-hồ hai chuông

TỨC LÀ HIỆU

QUẢNG-HƯNG-LONG

Ở phố hàng Bồ, số 79, tỉnh Hà-nội

Bản-hiệu bán các thứ hàng sắt, đồ làm nhà, các đồ tạp-hóa, các thứ đồ dùng

BÁN HẠ GIÁ, VÀ XUẤT NHẬP TỰ-DO

Xin mời quí-khách các tỉnh khi về Hà-nội, lại thăm bản-hiệu.

泰NAM-THÁI南

6, Quai Clémenceau — HANOI

ở phố Bờ-sông, số nhà 26, HANOI

Bản-hiệu có bán gỗ lim cây, gỗ lim phiến, gỗ lim xẻ thành khí, các thứ gỗ tạp, gỗ gụ, gạch xây tường và có nhận cả đóng các thứ đồ-đạc và các thứ lối cửa.

Hàng tốt giá hạ.

NAM-THÁI

2023 *Kính-cáo*

Nếu các ngài mệt nhọc, yếu đuối, thì nên uống thuốc Pilules Pink, kẻo sau lại hối rằng sao không uống sớm.

Thuốc Pilules Pink bổ huyết và bổ gân, làm cho ngon miệng, và dễ tiêu. Thuốc ấy chữa các bệnh gốc bởi huyết xấu, thần kịch, mệt rất là thần-diệu.

Thuốc Pilules Pink bán tại tất cả các hàng bào-chế.

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tín-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán 1$ 25 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÉS, 84, phố Tràng-tiền, Hanoi.

AI MÀ DÙNG THUỐC HUỒN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chỉ phải

CỨ ĂN

và ăn được trong phòng.

Thuốc huồn này dễ uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái 1$00

Thưa các quý khách, những đồng hồ đeo tay của bản hiệu vì giá hạ cao 8 quan nên chúng tôi vẫn bán giá mỗi cái 1$00 nếu chiếu giá không bớt thời xin biên cái kiểu giọng vàng có hộp xin xem như sau này:

Đồng hồ đeo tay chữa tốt thấy giờ	giá trước	8$ 00	nay	4$ 00
— id	có kim lý	— 6 00	—	3 00
— id	kim thép và kim vàng	— 4 00	—	2 50
— id	vuông thực xinh	— 3 00	—	1 50

Kể các quý khách chiếu cố nhờ 2 cái mà không hỏi giá, chiếu giá trước thời xin kính tặng 1 cái trình-giọng vàng đài mỏi và 1 cái hộp bình alumi như hình tiếp theo nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

2049 *49, Phố hàng Ngang, HANOI*

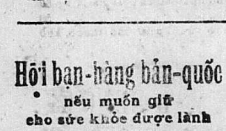
華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

號八廿牌門館行商河京東

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng may chúng tôi mới có sang: 1° Một bọn đồ ngà rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vòng, điếu hút thuốc lá, đũa, vân vân.

2° Một bọn nhôm kính đủ các thứ mặt, mặt đen mặt trắng, mặt vàng, mặt mài lá cây, vân vân. Lại có cả nhôm kính gọng bằng vàng tây, gọng học vàng, gọng đồi mồi, vân vân; quí khán đến họ mà đeo những nhôm kính này thì hợp pháp vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ tọa chung, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ chăm-chỉ, vân vân.

4° Một bọn châu sử đồi sứ, lọ sứ, bát sứ, bộ sứ để thủy-tiên hay là bày cảnh cũng được và tứ bình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ-thuật ở Bắc-kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kể năm số trên này chúng tôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm lắm.

Còn các đồ nữ trang châu báu, ngọc ngà, vàng thì không kể, chắc các qui-khách cũng đã tường cả rồi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA

2052 *Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.*

SẮP MỞ

Ba

PACHON Frères & Cie LYON

Thuốc HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP

MẠNH MẼ

BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA

26, Avenue de l'Observatoire. — PARIS (France)

Hỏi bạn-hàng bản-quốc

nếu muốn giữ cho sức khỏe được lành

Nên hút thuốc lá quấn rồi và chớ quấn hiệu « CORONA » (hiệu riêng) vì thuốc ấy không làm rát cổ họng, cả người có tuổi hay là sức-khỏe yếu-ớt cũng có thể hút được.

Nên mua thuốc xì gà (cigares) (hiệu riêng) « EXCELSIOR » và « EL NINO » thứ xì-gà EL NINO đựng bằng hộp sắt.

Bán khắp cả mọi nơi

Quản-lý ở Đông-pháp là hiệu

GUIONEAUD FRÈRES

BORDEAUX - HANOI - HAIPHONG

Bán lẻ: *Ở cửa hàng 69-71, phố hàng Khay (Rue Paul-Bert), Hanoi.*

Bán sỉ: *Ở cửa hàng 28-30, phố hàng Gió (Bd Gia-Long), Hanoi.*

Bán lẻ và bán buôn: *Ở cửa hàng 43, đường Paul-Bert, Haiphong.*

奔醫林桂號

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ XIN MỜI CÁC ÔNG QUÁ BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (tức là bệnh lòi tí) thực nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như cần đến khi đại-tiện mong rồi thì lưu-huyết đầm đìa, thật là bất tiện cho người ta lắm, nể không nhẫn nguy cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng nề sau khó chữa.

Khi mới chữa bệnh này đều đăng đau cắt cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, nay tôi có dụng làm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau, không nể, chỉ trong mấy hôm thôi những nốt mọc lộ-bộ rụng rồi, mà trong khi dùng thuốc có thể làm lụng như thường không mất thì-giờ. Vậy Ngài nào mắc phải bệnh này cứ mời đến:

H. TCHUONG-QUAY-LAM

20, Phố mang Buồm. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 9 giờ chữa, đi chữa từ 3 giờ rưỡi đến 5 giờ. Các tỉnh xa đều mời bảo tiếp.

Thư từ xin trả lời ngay. 2054

CẦN NGƯỜI LÀM

« Công-ty Phạm-văn-Phi chúng tôi vừa mới « thầu lại được việc chở thơ và hành-khách « đường Vinh đi Đông-hà trong 5 năm nữa. « Vậy chúng tôi đang mở to, thêm nhà máy « và đã mua thêm nhiều xe mới ở Tây sang, « nên đương cần dùng những người thợ tiện, « thợ nguội và những người biết lắp máy xe « ô-tô. Ai biết nghề vào Vinh hỏi sẽ được « lương cao. »

2013 **PHẠM-VĂN-PHI Công-ty lại cáo.**

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Nhà một cái trái-dơn của Công-ty Foncier, có rất số đề hoàn lại (Obligation Foncière 4 lots). Lúc sau phải nộp mỗi tháng 20 quan, cho tới mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày đề dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Số nộp vào lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số rồi là nên thì mình được lĩnh nguyên cả tiền lẫn lời. Mỗi trái-đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có hai lần rút số, hơn 3 triệu lần.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỜ SAU NÀY:

120 lần	500.000 quan	260 lần	5.000	quan
120 lần	250.000 —	1.320 lần	2.500	—
260 lần	100.000 —	13.260 lần	1.000	—
260 lần	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại lần 400		—

Nhưng số, muốn được hưởng sự cuộc rút số nói trên xin đề trái-đơn nơi ra với mình.

Còn là được tinh nguyên sẵn, không phải trả phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số xổ nhiều, được một mối nằng nề số mới đem trúng số, không phải lời tiền. Các số đem trúng lấy đồng với số trái-đơn đã tại mình nghiêm bằng, cho nhà số trái-đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong luật lập ngày 12 Mars 1880. Bản luật lệ in một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho mỗi nhà có tới đến, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Gửi ngay muốn đợi cho cuộc rút số kỳ thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 5 Rue Papère, MARSEILLE, France

LAXO SODYL

Một thứ hạt gặp chất muối của loài quả thì xủi bọt lên.

Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt.

Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.

Trừ bệnh táo cùng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, nhọt lở, vân vân.

Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền: 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có gởi bán tại:

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Báo-quán tin cậy ngài mua báo khi có việc gì nên thư đến hỏi báo-quán, thì cho biết cái số tên ở từ giấy gửi báo, hoặc là gửi cho báo-quán cái giấy quán ký, để cho người làm đề tìm kiếm. Trên các ngài thường hay ký tên rõ rệt, hoặc thêm quê, không tên đọc được, chúng tôi chiếu thì báo-quán không biết ai có mà đưa.

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)